

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VIDNAVA,
okres Jeseník - příspěvková organizace

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VIDNAVA,

okres Jeseník - příspěvková organizace

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola Vidnava
Zřizovatel	Město Vidnava
Ředitel	Mgr. Miluše Malčíková
Telefon	584 435 198
E-mail	reditel@zsvidnava.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Jitka Vlčková
Telefon	736127411
E-mail	jitka.vlckova@zsvidnava.cz
Schránka důvěry	na chodbách 1. i 2. stupeň
Konzultační hodiny	po telefonické domluvě

Výchovný poradce	Mgr. Miluše Malčíková
Telefon	584 435 198
E-mail	reditel@zs.vidnava
Konzultační hodiny	dle domluvy

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
I. stupeň ZŠ	5	73
II. stupeň ZŠ	4	92
Celkem	9	165

1.1 Použitá terminologie a zkratky

ŠPP – Školní preventivní program

ŠMP – Školní metodik prevence

PP – Primární prevence

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

OSPOD – Odbor sociální a právní ochrany dětí

NNO – Nestátní nezisková organizace

OMP – Okresní metodik prevence

2. ÚVOD

Nárůst rizikového chování včetně zneužívání návykových látek se týká populace dětí a mládeže školního věku, které navštěvují základní školu. Protože patří k nejohroženější skupině, je důležité začít s primární prevencí právě v době základní školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku. Z tohoto důvodu i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování včetně primární prevence užívání návykových látek, do kterého je zahrnuto co nejvíce spolupracujících subjektů. Preventivní program školy vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 20 006/2007-51. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit.

3. VSTUPNÍ INFORMACE

3.1 Charakteristika školy

Naše škola je školou městského charakteru i rodinného typu. Jedná se o úplnou základní školu s 9. třídami, jejímž zřizovatelem je Město Vidnava. Školu navštěvuje165..... žáků, kteří jsou nejen z města Vidnavy, ale dojíždějí i z okolních vesnic (Kobylá nad Vidnavkou, Velká Kraš, Červená Voda) Možnost podchycení sociálně patologických jevů u žáků je usnadněna menším počtem žáků ve třídách. K prevenci sociálně patologických jevů značně napomáhá znalost prostředí rodin, většinou dobrá komunikace s rodiči a školy – program Rodiče Vítání.

Ve třídách jsou integrováni žáci se specifickými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie) a chování, ze sociálně znevýhodněného prostředí, kteří mají vypracovány individuálně vzdělávací plány. V těchto třídách působí i asistenti pedagoga (5 na celou školu).

Pracujeme podle vytvořeného ŠVP z RVP pro ZV.

3.2 Mapování situace z hlediska rizikového chování

Úroveň rizikového chování žáků na škole je zjišťována kromě metodika prevence i pomocí třídních učitelů a učitelů. V ročním plánu evaluace jsou zajištěny pravidelné výstupy žáků, rodičů i učitelů a v rámci výchovy k občanství jsou zjišťovány údaje žáků o užívání návykových látek, zneužívání drog, o různých druzích závislostí, o otázkách záškoláctví, dodržování zdravého životního stylu a znalosti z dopravní výchovy. V závěru školního roku dochází k vyhodnocení každého PPŠ, který je součástí i výroční zprávy.

3.3 Informační zdroje

- Informace získané z odborných seminářů a pracovních setkání prevence a rizikového chování popř. odborné studium metodika SPJ.
- Spolupráce s neziskovými a státními organizacemi zaměřené na rizikové skupiny a prevenci, OSPOD, probační služba atd.
- Internetové stránky zaměřené na oblast rizikového chování.
- Knihy zaměřené na oblast rizikového chování.
- Poznatky získané na základě vlastního šetření (rozhovory s třídními učiteli, žáky, v třídnických hodinách, z konzultací, na třídních schůzkách ve trojici).
- Informace získané od pracovníků a žáků školy, včetně schránky důvěry – on line.
- Informace získané od metodika prevence v PPP, školních metodiků prevence z jiných škol v regionu.
- DVD, videokazety, knihy atd. zaměřené na oblast rizikového chování.
- Informace z médií.

4. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

4.1 Vytyčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti naší školy je zaměřena na:

a) prevence rizikových jevů v chování žáků:

- záškoláctví,
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
- kriminalita, delikvence,
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky (OPL) a onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek,
- závislost na politickém a náboženském extremismu,
- patologické hráčství (gambling).

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

c) informovanost:

- o dopravní výchově,
- o zdravém životním stylu.

4.2 Cílové skupiny

Hlavní cílovou skupinu tvoří žáci 1. - 9. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k žákům ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, žákům s nedostatečným prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

Pedagogové fungující jako tým, se zvláštním přihlédnutím k začínajícím pedagogům.

Zákonní zástupci (rodiče) dětí navštěvujících naši školu. Zvláštní pozornost bude pak věnována rodičům žáků, u kterých bude zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

4.3 Cíle prevence na škole

Dlouhodobý cíl:

Prevence na škole znamená ve spolupráci se zákonnými zástupci a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk, schopná orientovat se v dané problematice, umět zareagovat na rizikové chování, být zvědavý a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si uvědomuje hodnotu svého zdraví, si bude umět hospodárně nakládat se svým volným časem a bude umět zvládat sociální dovednosti. Výchovným úsilím školy je vést k takovému působení na žáky, aby v nich byly upevněny zásadní návyky a dobré postoje, které jim pomohou v krizových situacích přijmout nejvhodnější řešení. Vytvářet komunikační mosty mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, k řešení konfliktů a překonávání překážek. Cílem metodika prevence bude spolu s vedením školy, výchovným poradcem vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

Střednědobé cíle:

- 1) zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, externí odborník, popř. výchovný poradce, metodik SPJ, ředitelka školy...),
- 2) podporovat vzájemnou činnost žáků (práce ve skupinách),
- 3) podporovat u rodičů zájem o dění ve škole (sdělením v žakovských knížkách, prostřednictvím webových stránek školy, žakovského parlamentu),
- 4) prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (semináře, školení, konference).

Krátkodobé cíle:

- 1) zpracovat problematiku primární prevence rizikového chování do jednotlivých předmětů v rámci ŠVP
- 2) zajistit besedy, nebo jiné aktivity s OSPODEM (kurátorem pro mládež), Policií ČR, PPP a SPC s tématy prevence rizikového chování,
- 3) zajistit spolupráci s probační a mediační službou Jeseník, socializační služby pro rodiny s dětmi
- 4) zapojovat žáky do školních i mimoškolních aktivit (práce Žakovského parlamentu, adaptační kurz, sportovní kurzy, akce, kroužky, aktivity),
- 5) podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití volného času dětí (ZUŠ, NNO, projekty apod.)
- 6) řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování,
- 7) zajistit pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování (manuál – jak rozpoznat šikanu a příznaky rizikového chování dětí), 1x ročně beseda pro rodiče
- 8) zveřejnit prevenci na webových stránkách školy a zajistit prezentaci MPP.

4.4 Řízení a realizace preventivních aktivit

Ředitelka školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování,
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním preventivního programu a začleněním Školní preventivní strategie do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy,
- řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VIDNAVA,

okres Jeseník - příspěvková organizace

činnosti odborné předpoklady, případně mu umožní studium k výkonu specializovaných činností v oblasti prevence rizikového chování,

- pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole,
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu,
- spoluprací s okresním metodikem prevence,
- podporou aktivit příslušného obecního úřadu zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spoluprací se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

Školní metodik prevence

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).
- Spolupráce s výchovným poradcem a třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Třídní učitel (ve vztahu k primární prevenci)

- Spolupracuje se školním metodikem prevence na depistáži varovných signálů, podílí se na realizaci Preventivního programu školy a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě.
- Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy.
- Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce

školy se zákonnými zástupci žáků třídy.

- Získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí.

Pedagogové se věnují v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod ŠVP ZV. Na pedagogických radách vzájemně vyhodnocují uplynulé období, konzultují případné problémy a navrhují následná opatření.

4.5 Metody a formy práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily:

- aktivní sociální učení
- výklad (informace)
- individuální přístup k žákům
- samostatná práce (výtvarné, slohové, referáty...)
- přednášky a besedy
- sociální a dramatická výchova, sociální hry, hraní v rolích, obhajoba názoru, simultánní situace - odmítání nabídky drog apod.
- skupinová práce ve třídě apod.
- problémové vyučování, kritické myšlení aj. tvořivé formy výuky

4.6 Tým, jeho vzdělávání a koordinace

Základ realizačního týmu tvoří školní metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog, školní psycholog a ředitelka školy, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště. Do týmu patří i celý kolektiv pedagogů, především však třídní učitelé.

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí rizikového chování spočívá v samostudiu všech učitelů školy a především školního metodika prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci MPP je metodickým pomocníkem školní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty.

5. PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI VÝUKY PŘEDMĚTŮ

Prevence rizikového chování je součástí ŠVP a platných učebních osnov. Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v hodinách:

- rodinné a zdravotní výchovy,
- výchovy k občanství,
- chemie, přírodopisu, přírodovědy,
- prvouky,
- vlastivědy, zeměpisu a dějepisu,
- českého jazyka,
- výtvarné výchovy a tělesné výchovy.

Různé aspekty preventivního působení jsou mezipředmětově koordinovány. Prevenci provádíme i tehdy, když nastane vhodná situace (např. dotazy dětí, schůzka rodičů, problém ve třídě).

Preventivní postupy jsou důsledně diferencovány pro: 1. a 2. st., třída s rizikovým chováním, novým žákem, tělesně postiženým a integrovaným žákem apod. V hodinách rodinné a zdravotní výchovy a výchovy k občanství klademe důraz na nácvik odmítání. Ve všech předmětech, které řešenému problému odpovídají, zařazujeme etickou a právní výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu. Primární prevenci na I. stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě.

ROČNÍK	PŘEDMĚT	TÉMA
1.	PRVOUKA	<ul style="list-style-type: none">• Jsem jedinečná osobnost (sebepoznávání, zdravé a vyrovnané sebepojetí, sebeřízení, poznávání druhých lidí)• Moji spolužáci (soužití lidí – mezilidské vztahy, chování lidí – pravidla a řešení konfliktů)• Životní potřeby a projevy (osobní bezpečí, krizové situace)
2.	PRVOUKA	<ul style="list-style-type: none">• Škola (šikana ve škole první náznaky a formy šikany)• Rodina a společnost• Lidé a věci kolem nás (chování k cizím lidem, jednání s nimi)
3.	PRVOUKA	<ul style="list-style-type: none">• Právo a spravedlnost• Osobní bezpečí

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VIDNAVA,

okres Jeseník - příspěvková organizace

4.	VLASTIVĚDA	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečná cesta do školy
	PŘÍRODOVĚDA	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy ve třídě a v rodině • Péče o zdraví, zdravá výživa • Nebezpečné situace a předcházení jim (alkohol, drogy, oheň elektrina)
5.	VLASTIVĚDA	<ul style="list-style-type: none"> • Základní lidská práva, práva dítěte
	PŘÍRODOVĚDA	<ul style="list-style-type: none"> • Návykové látky a zdraví • Závislost • Kouření a alkohol • Vztahy • Sexualita • Vhodné chování a komunikace • Zdravý životní styl • Posílení osobnosti
6.	FYZIKA	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost při práci s elektřinou
	INFORMATIKA	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika • Internet - důvěryhodné zdroje informací • Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	<ul style="list-style-type: none"> • Odstraňování bariér v komunikaci • Dodržování pravidel v životě člověka Fair play – úcta k lidem • Negativní svět masmédií, kyberšikana
7.	RODINNÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, předsudky a diskriminace, efektivní a asertivní komunikace, nedorozumění, konflikt, šikana • Sebepoznání a sebepojetí - chování v krizových situacích, nebezpečné situace, adrenalinové sporty, prevence úrazů • Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, reklama a zdravý životní styl • Morální rozvoj- hodnoty, postoje, etika
	ČESKÝ JAZYK	<ul style="list-style-type: none"> • Morální rozvoj - hodnoty, postoje, etika • Mezilidské vztahy
	ZEMĚPIS	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	<ul style="list-style-type: none"> • Přijímání názorů, zdravé sebevědomí • Překonávání neúspěchu • Stresové situace • Asertivní chování
8.	INFORMATIKA	<ul style="list-style-type: none"> • Softwarové pirátství • Vliv internetu na vývoj společnosti

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VIDNAVA,

okres Jeseník - příspěvková organizace

	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	<ul style="list-style-type: none">• Význam přátelství
	RODINNÁ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA	<ul style="list-style-type: none">• Obrana v bezpráví• Komunikace citů – překonávání negativních emocí Aserktivní práva, manipulativní techniky• Etická a morální odpovědnost v sexuální oblasti Agrese a média – důsledky vlivu• Prosociální chování• Finanční pasti• Vztahy v rodině a mezi lidmi• Lidská solidarita• Nebezpečí závislosti• Hledání smyslu života
9.	FYZIKA	<ul style="list-style-type: none">• Ochrana před radioaktivním zářením
	ANGLICKÝ JAZYK	<ul style="list-style-type: none">• Fame and Fortune (Sláva a bohatství)
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	<ul style="list-style-type: none">• Věrnost• Obrana proti závislosti• Přípravenost na kritiku, manipulaci• Síla záporného vzoru• Nebýt outsiderem, překonávat překážky, diskriminace• Obrana před psychickým nátlakem• Budování partnerského vztahu
	ČESKÝ JAZYK	<ul style="list-style-type: none">• Drogová závislost, význam přátelství, mezilidské vztahy - literatura práce s textem• Mezilidské vztahy, komunikace, úvaha na daná témata týkající se prevence

Jednotliví vyučující se zaměří v tomto roce na:

vztahy ve třídě, formování kolektivu

klima třídy, 6. třída -aklimatizace třídy na přechod na II. stupeň, podpora žáků stojících mimo kolektiv (na základě výsledků sociogramu) a snížení krátkodobých absencí

kázeň v hodinách, vztah žák-učitel, učitel-žák, mezilidské vztahy, rozvoj sociálních dovedností žáků, komunikace, řešení problémů, uvážlivé chování a rozhodování

II. stupeň

Po pěti letech mají žáci:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště,

- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými,
- mít základní sociální dovednosti,
- umět se chránit před cizími lidmi,
- mít základní zdravotní návyky,
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas,
- umět rozlišit léky a návykové látky,
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách,
- znát následky užívání návykových látek,
- umět odmítat návykové látky a rozpoznat nevhodné chování.

II. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci tak, aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje v předmětech výchova k občanství, rodinná a zdravotní výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinové práce, besed a přednášek.

Žáci před opuštěním ZŠ mají:

- pojmenovat základní návykové látky,
- znát jejich účinky na lidský organismus,
- orientovat se v problematice závislosti,
- znát základní právní normy,
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku,
- posilovat své sebevědomí,
- správně se rozhodovat, odmítat,
- zaujímat zdravé životní postoje,
- orientovat se v problematice sexuální výchovy,
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc,
- zvládat základní sociální dovednosti.

6. PRIMÁRNÍ PREVENCE V RÁMCI ŠKOLNÍ DOCHÁZKY (NABÍDKA PROGRAMŮ)

Tyto aktivity jsou zajišťovány ve spolupráci s dalšími subjekty.

7. NADSTAVBOVÉ AKTIVITY V RÁMCI ŠKOLY

Tím se rozumí vše, co se pro žáky připravuje nad rámec běžné výuky.

Nabídka zájmových kroužků:

Přehled aktivit souvisejících s projekty:

Na škole pracuje řada kroužků a aktivit, doučování z MŠMT, Šablony IV. Sociálně slabí žáci a žáci z Ukrajiny jsou podporováni z projektu Podpora I.

Škola spolupracuje s Policií ČR, bohužel v loňském roce plánované besedy neproběhly, nebylo ani setkání s rodiči plánované na Den otevřených dveří. Navázali jsme spolupráci s Mgr. Petrem Halamou, který školí žáky i pedagogy.

Žákovský parlament

Hlavním úkolem je zprostředkování informací a komunikace s vedením školy, učiteli i spolužáky. Žáci se aktivně podílí na chodu školy, přebírají částečnou zodpovědnost za aktivity, které sami navrhnou, plánují akce ve spolupráci se školním klubem, aktivně se podílí na prezentaci školy na veřejnosti.

8. SPOLUPRÁCE S RODIČI A VZÁJEMNÁ INFORMOVANOST

Problémy spojené s drogami a dalšími formami rizikového chování je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Pro zajištění efektivity programu je důležitá informovanost zákonných zástupců a žáků. Rodiče jsou informováni na třídních schůzkách, na webových stránkách, prostřednictvím informační nástěnky. Rodiče mohou využívat konzultační hodiny ŠPP – metodika prevence a výchovného poradce, speciálního pedagoga, školního psychologa. Jednou ročně by měla pro rodiče proběhnout beseda, plánována je s Mgr. Neubauerovou.

9. EVALUACE PPŠ

Při hodnocení PPŠ využíváme kvantitativní (počet realizovaných akcí) ukazatele. Další možností evaluace je sledování chování žáků v jednotlivých vyučovacích hodinách a školních akcích.

Při hodnocení efektivity prevence lze využít slohových prací, výtvorů a jiných samostatných prací žáků. Důležitým vodítkem k hodnocení jsou také dotazy žáků prostřednictvím schránky důvěry na webu školy – online na webu Nenech to být, schránky jsou na 1. a 2. stupni

Pro evaluaci programu je nutné získávat informace i od rodičů a široké veřejnosti o chování žáků mimo školu.

Důležitou součástí je vedení třídnických hodin třídními učiteli a také etická výchova, která je od roku 2016-2017 zapracována do ŠVP.

Doplňující obor Etická výchova je integrována do vyučovacích předmětů a některé témata jsou zahrnuta do projektových dnů.

Etická výchova u žáka rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti; dále rozvíjí samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život; samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů; správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí; schopnost vcítit se do situací ostatních lidí; podporuje pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Jednotlivá témata jsou integrována do předmětů 1. i 2. stupně dle ŠVP.

Jednotlivé stupně výchovného programu vedou k postupnému získávání sociálních dovedností,

osvojení postojů a k základní hodnotové orientaci žáků. Hodina EtV probíhá formou prožitkové

výuky, při níž je aplikován vhodný výchovný styl pedagoga. Výchovný program je uspořádán do následujících 10 postupně rozvíjených stupňů (schodů):

1) Komunikace Rozvíjí v žácích nejen verbální a neverbální komunikační dovednosti, které jsou podmínkou k vytvoření spolupracujícího kolektivu třídy, ale i dovednost naslouchat druhým.

2) Důstojnost lidské osoby, úcta k sobě

Pro vývoj zdravé osobnosti je důležité posilování zdravého sebehodnocení, přijetí svých slabých a silných stránek jako předpokladu pro pozitivní rozvoj charakteru člověka.

3) Pozitivní hodnocení druhých

Pozitivní hodnocení druhých vyrůstá z pozitivního vztahu k sobě. Zralá osobnost je schopna připisovat pozitivní vlastnosti druhým, pozitivně je hodnotit v běžných i ztížených podmínkách.

4) Tvořivost a iniciativa

Cílem tématu je podpořit tvořivé myšlení žáků a uplatnit je v oblasti mezilidských vztahů a při řešení problémů.

5) Vyjádření a komunikace citů

Téma rozvíjí schopnost vyjádřit a usměrňovat své city, což je důležité pro rozvoj pozitivních mezilidských vztahů.

6) Empatie Učí žáky naslouchat druhým tak, aby se dokázali vcítit do pocitů druhých a podle toho se zachovat.

7) Asertivita

Asertivita rozvíjí schopnost prosazovat v životních situacích vlastní názor s respektováním názorů druhých. Učí také, jak se efektivně bránit manipulaci a agresivitě.

8) Reálné a zobrazené vzory

Pozitivní i negativní vzory ovlivňují chování každého člověka. Zařazení tohoto tématu do etické výchovy je vhodným prostředkem, jak pomocí identifikace se vzorem docílit zvnitřnění žádoucích norem chování a jednání.

9) Pomoc, přátelství a spolupráce

Téma se zabývá prosociálním chováním v osobních vztazích.

10) Komplexní prosociálnost

Téma se zabývá prosociálním chováním

odkazy

O drogách - portál primární prevence

- www.odrogach.cz/

Prev-Centrum

- www.prevcentrum.cz/

Informační portál o ilegálních a legálních drogách

- www.drogy-info.cz

DIS - drogový informační server

- www.drogy.net/

A.N.O. - Asociace nestátních organizací zabývajících se prevencí a léčbou
drogových závislostí

- www.asociace.org/

Sekce Prevence sociálně patologických jevů na stránkách MŠMT

- www.msmt.cz/vzdelavani/prevence-ptj (v levé spodní části stránky je podrobné menu)

Centrum Adiktologie

- www.adiktologie.cz/

Žák a sociálně patologické jevy v kontextu základní školy

- www.sos-ub.cz/prevence/index.php

Ministerstvo vnitra – Policie ČR/ prevence

- www.mvcr.cz/

Vypracovala dne 30. 9. 2022

.....
Mgr. Jitka Vlčková
metodik prevence

.....
Mgr. Miluše Malčíková
ředitelka školy